

Yoel Kitabı və Laodikiyalı Yeddinci Gün Adventist Kilsəsi – İyirmi Beşinci Sayı

Jeff Pippenger

2026-01-11

İyirmi Beşinci Bölmə

Yoel kitabı Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventist kilsəsinin rəhbərliyini dörd nəsil boyunca getdikcə artan üsyanının şahadəti ilə üz-üzə qoyur. Həmin dörd nəsil həmçinin Ezekiel kitabının səkkizinci fəslində təsvir edilir; orada dördüncü nəslə mənsub olan iyirmi beş kişi günəşə səcdə edir. 1901-ci ildə, 1888-ci il üsyanından 13 il sonra, Adventist kilsəsi kilsəyə rəhbərlik etmək üçün bir komitə təşkil etdi.

İlkin Baş Konfransın İcraiyyə Komitəsi 1901-ci il Baş Konfrans Sessiyasında həyata keçirilən böyük yenidən təşkilatlanma zamanı yaradıldı və 25 üzvdən ibarət idi. Bu, 1901-ci ildən əvvəlki, cəmi 13 üzvdən ibarət olan komitə ilə müqayisədə əhəmiyyətli bir genişlənmə idi. İllər keçdikcə üzvlərin sayı artmışdır, lakin İsa həmişə sonu başlanğıcla eyniləşdirir. Başlanğıc 25 üzv idi, onlardan biri rəhbər olmaqla; bu da 24 kahin və bir baş kahindən ibarət olan məbəddəki bir düzənə paralellik təşkil edir.

Yəhuda və Sinedrion Məsihin dövründə üsyanın iki simvoludur. Sinedrion Laodikeyadakı Yeddinci Gün Adventist kilsəsini təmsil edir. Sinedrionun Məsihin çarmıxa çəkilməsində iştirakı, Adventizmin bazar günü qanunu böhranındakı rolunun timsalıdır. Sinedrion — Yerusəlimdə baş kahinlərdən, ağsaqqallardan və ilahiyyatçılardan ibarət olan, Baş Kahin Kayafanın sədrlik etdiyi ali yəhudi məclisi — İsanın ölümünə aparan hadisələrdə mərkəzi rol oynamışdır.

İsa Getsemanidə həbs edildikdən sonra (Yəhudanın xəyanəti ilə təşkil olunmuş şəkildə), gecə vaxtı Qayafanın evində Sinedrionun önünə gətirildi. Onlar Onu məhkum etmək üçün şahidlik axtarır, Ona küfr və qiyam ittihamı irəli sürən şahidlər ortaya çıxarırdılar.

Qayafa İsadən onun Məsih (yaxud Allahın Oğlu) olub-olmadığını birbaşa soruşanda, İsanın müsbət cavabı — “Sən dedin” — baş kahini belə bəyan etməyə sövq etdi: “Küfr!” Şura Onu ölümə layiq hesab edərək məhkum etdi. Roma hakimiyyəti altında ölüm hökmlərini icra etmək səlahiyyətindən məhrum olduqlarına görə, Roma üsulu ilə edamı təmin etmək məqsədilə İsaya qarşı fitnəkarlıq ittihamı irəli sürərək Onu Roma valisi Ponti Pilata təslim etdilər. Faktiki çarmıxa çəkmə isə Pilatın əmri ilə Roma əsgərləri tərəfindən həyata keçirildi, lakin bu yalnız Pilatın baş kahinlərin və izdihamın təzyiqinə boyun əyməsindən sonra baş verdi (onlar İsanın ölümünü və Barabbanın azad edilməsini tələb edirdilər).

“Məsih bu yer üzündə ikən dünya Barabbanı üstün tutdu. Bu gün də dünya və kilsələr eyni seçimi edirlər. Məsihin xəyanətə uğradılması, rədd edilməsi və çarmıxa çəkilməsi səhnələri yenidən canlandırılmışdır və yenə də son dərəcə geniş miqyasda canlandırılacaqdır. İnsanlar düşmənin sifətləri ilə dolacaqlar və onun aldatmaları onların arasında böyük qüvvəyə malik olacaqdır. Işıq hansı dərəcədə rədd edilərsə, yanlış təsəvvür və yanlış anlama da həmin

dərəcədə artacaqdır. Məsihi rədd edib Barabbanı seçənlər məhvedici bir aldanış altında fəaliyyət göstərirlər. Təhrif və yalançı şahidlik açıq üsyana qədər artacaqdır. Göz pis olduqda, bütün bədən zülmətlə dolu olacaqdır. Məhəbbətlərini Məsihdən başqa hər hansı bir rəhbərə bağlayanlar özlərini bədən, can və ruh etibarilə elə valehedici bir aludəliyin hökmü altında tapacaqlar ki, onun qüvvəsi altında canlar həqiqəti eşitməkdən üz döndərüb yalana inanacaqlar. Onlar tora salınmış və ələ keçirilmişdirlər, və hər bir əməlləri ilə fəryad edirlər: Bizə Barabbanı azad et, lakin Məsihi çarmıxa çək.”

“Bu qərar elə indi verilir. Xaçda baş vermiş səhnələr yenidən təkrarlanır. Həqiqətdən və salehlikdən uzaqlaşmış kilsələrdə belə aşkar olur ki, Allah məhəbbəti canın daxilində daimi bir prinsip olmadıqda insan təbiəti nə edə bilər və nə edəcək. İndi baş verə biləcək heç bir şeyə təəccüblənməyə ehtiyacımız yoxdur. Dəhşətin hər hansı təzahürünə heyranə etməyə ehtiyacımız yoxdur. Allahın qanununu öz müqəddəs olmayan ayaqları altında tapdalayanlar, İsayə həqarət edən və Ona xəyanət edən adamların malik olduqları eyni ruha sahibdirlər. Vəcdan əzabı duymadan onlar ataları olan iblisin əməllərini edəcəklər. Onlar Yəhudanın xain dodaqlarından çıxmış sualı verəcəklər: Mən Məsih İsanı sizə təslim etsəm, mənə nə verərsiniz? Elə indi Məsih Öz müqəddəslərinin şəxsində xəyanətə uğrayır.” Review and Herald, 30 yanvar 1900.

Əgər bu parça həqiqətdən dediyini nəzərdə tutursa, onda “Barabbanı seçənlər” kimi müəyyən edilənlər bu parçanın nə öyrətdiyini anlamaqda aciz olacaqlar. Bu adamlar 2 Salonikililərdə həqiqəti sevmədikləri üçün güclü bir aldanış qəbul edən adamlardır. O, Barabbanı seçənlər barədə belə deyir: “Məhəbbətini Məsihdən başqa hər hansı bir rəhbərə bağlayanlar elə bir valehliyin idarəsi altına düşəcəklər ki, bu valehlik bədəni, canı və ruhu öz nəzarəti altına alacaq; onun cazibə gücü altında canlar həqiqəti eşitməkdən üz döndərüb yalana iman edəcəklər.” Barabbanı seçənlər, xaçın və bazar qanununun nişanəsindən əvvəl Şeytanın nəzarəti altındadırlar. Bu vəziyyətdə onların bu parçanın nə öyrətdiyini anlamaları əsla mümkün deyil. Buna görə də onlar belə irəli sürəcəklər: “Bacı Uayt bu sözləri qələmə alanda mövcud olan şərait həmin özünəməxsus tarix üçün idi, indiki zaman üçün deyil.” Bəlkə də deyəcəklər: “O, xristianlıq barədə ümumi mənada danışır və bu birbaşa Yeddinci Gün Adventistlərinə aid deyil.” Cəfəngiyat.

Əlbəttə, Sister White həmin sözləri yazarkən tarixin şəraiti əslində onun şəxsi tarixçəsinə bir şərh idi, lakin Vəhydə Yəhya ilə olduğu kimi, bir peyğəmbərə yazmaq buyurulduqda, ona “gördüyün şeyləri, olan şeyləri və bundan sonra olacaq şeyləri” yazmaq buyurulur. Bir peyğəmbər mövcud olan şeyləri qələmə alarkən, eyni zamanda olacaq şeyləri də qələmə alır.

Adventizmin rəhbərliyi, Hizqiyalın 25 adamı ilə təmsil olunur; onlar həmçinin peyğəmbərlik baxımından Qorah, Datan və Aviramla birlikdə duran 250 adamla uyğunlaşdırılır. Eyni dərəcədə mühüm olaraq, 1888-ci ilin üsyançıları və Minneapolis Baş Konfransı Sister White tərəfindən Qorah, Datan və Aviramın üsyanını təkrarlayanlar kimi müəyyən edilmişdir. Sister White açıq şəkildə öyrədir ki, Vəhy on səkkizin mələyi enib yer üzünü öz izzəti ilə işıqlandırdıqda, son yağış başlayır.

“Son yağış Allahın xalqının üzərinə yağmalıdır. Qüdrətli bir mələk göydən enməlidir və bütün yer üzünü onun izzəti ilə işıqlandırılmalıdır.” Review and Herald, 21 aprel 1891.

Bacı Uayt birbaşa öyrədir ki, Vəhy on səkkizinci fəslin mələyi 1888-ci il Baş Konfransında A. T. Jones və E. J. Waggonerın ismarıqları ilə nazil olmuşdur. O, Konfransda olarkən üsyan tərəfindən o qədər sarsılmışdı ki, əşyalarını yığıb getməyə qərar verdi, lakin bir mələk ona dedi ki, qalmalı və tarixi qeydə almalıdır, çünki bu, Qorahın üsyanının təkrarı idi. Əgər bu, axır günlərdə bir şahidlik üçün deyildisə, mələk nə üçün bunun qeydə alınmasını istədi? Əgər bu, axır günlər üçün bir şahidlikdirsə, onda bundan başqa nə məna verə bilər; Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventist kilsəsinin bazar günü qanunu böhranı zamanı, və xüsusilə də ona aparan tarixdə, Sinedrionun izi ilə gedəcəyindən başqa?

Cons və Vaqonerin xəbəri “həqiqətdə imanla saleh sayılma xəbəri”, “Laodikiya xəbəri”, “Məsihin salehliyi xəbəri” və “üçüncü mələyin xəbəri” kimi təqdim olunurdu. Üsyançılar bu xəbərə qarşı müqavimət göstərdilər, həmçinin Peyğəmbərlik Ruhunun rəhbərliyini və toplantı üçün seçilmiş elçiləri də rədd etdilər. Bacı Uayt həmçinin öyrədir ki, Nyu-York şəhərinin böyük binaları Allahın qüdrətinin bir toxunuşu ilə yerlə yeksan edildiyi zaman, Vəhy 18:1–3 yerinə yetəcəkdir. 11 sentyabrdan bəri Laodikiyalı Yeddinci Gün Adventist kilsəsinin rəhbərliyi Qorahın üsyanını, qədim 25 kişinin üsyanını, 1888-ci ildəki rəhbərliyin üsyanını və çarmıxa aparan dövr ərəfəsində Sinedrionun üsyanını təkrarlayır. O 25 kişi saxta Levilik kahinliyini təmsil edən bir rəmzdird.

Bir Levili xidmətə başlayarkən 25 yaşında olmalı idi.

Rəbb Musaya belə dedi: «Levililərə aid olan budur: iyirmi beş yaşından yuxarı olanlar toplanış çadırının xidmətində xidmət etmək üçün gəlsinlər; əlli yaşına çatdıqda isə həmin xidmət üzrə qulluq etməkdən çəkilinlər və daha xidmət etməsinlər. Lakin onlar toplanış çadırında qardaşları ilə birlikdə növbəni qorumaq üçün xidmət etsinlər, ancaq özləri heç bir iş görməsinlər. Levililərlə onların vəzifələri barədə belə rəftar edəsən». Saylar 8:23–26.

Bir Levi öz xidmətinə iyirmi beş yaşında başlayır və əlli yaşına qədər iyirmi beş il xidmət edir. Malaki üçüncü fəsildəki Əhdin Elçisi bazar günü qanunu zamanı Levililəri təmizləyib saflaşdırır; necə ki, 22 oktyabr 1844-cü ildə də belə etmişdi.

Budur, Öz elçimi göndərəcəyəm və o, Mənim önümdə yolu hazırlayacaq; sizin axtardığınız Rəbb və zövq aldığınız əhdin elçisi qəflətən Öz məbədinə gələcək; budur, O gələcək, Ordular Rəbbi belə deyir.

Lakin Onun gəliş günü kim dözə bilər? və O züھر etdiyi zaman kim ayaqda dura bilər? Çünki O, saflaşdırıcının oduna və parça yuyanların sabununa bənzəyir. Və O, gümüşü saflaşdırən və təmizləyən kimi oturacaq; Levi oğullarını təmizləyəcək və onları qızıl və gümüş kimi saflaşdıracaq ki, onlar Rəbbə salehlik içində təqdim gətirsinlər. O zaman Yəhudanın və Yerusəlimin təqdimatı qədim günlərdə olduğu kimi, əvvəlki illərdə olduğu kimi Rəbbə xoş olacaq. Malaki 3:1–4.

“25” rəqəmi bir rəmz olaraq yalnız sadıq bir Levilini deyil, həm də saxta bir Levilini təmsil edir. Buna görə də “25” bir rəmz kimi, istər müdrik və ağılsız bakirələr, istər qoyunlar və keçilər, istərsə də buğda və alaq olsun, iki ibadətçi sinfinin ayrılmasını müəyyən edir. İyirmi beş rəqəmi yalnız bir Levilinin rəmzi deyil, eyni dərəcədə mühüm olaraq Levililərin ayrılmasının (təmizlənməsinin) də rəmzidir. Bu ayrılma bazar günü qanunu zamanı baş verir və Allahın peyğəmbərlik Kəlamının əsas

mövzularından biridir. Matta kitabının iyirmi beşinci fəslinin sadəcə olaraq İsanın Matta iyirmi dördüncü fəsildə dünyanın sonu barədə peyğəmbərliyinin davamı olması yerinə düşür.

İsa məbəddən çıxıb gedirdi; şagirdləri isə məbədin binalarını Ona göstərmək üçün Onun yanına gəldilər. İsa onlara dedi: “Bütün bunları görmürsünüzmü? Sizə doğrusunu deyirəm: burada daş üstə daş qalmayacaq ki, yıxılmamış olsun.” Matta 24:1, 2.

İsa məbəddən ayrıldıqda, bir daha heç vaxt geri qayıtmadı. İyirmi üçüncü fəslin son ayələrində İsa Sinedrion üzərinə hökm elan etmişdi və bu hökm “səkkiz” vay kimi ifadə olunur; beləliklə, gəmidə olan səkkiz canı, sünnətin səkkizinci gününü, dirilmənin səkkizinci gününü, İbrahimin dörd yüz otuz il və sonrasına uzanan səkkiz nəsilini saxtalaşdıraraq təqlid edir. Saxta “səkkiz” sayı saxta Levi ilə uyğunlaşır.

Doğrudan sizə deyirəm: bütün bunlar bu nəslin üzərinə gələcəkdir.

Ey Yerusəlim, Yerusəlim, sən ki peyğəmbərləri öldürürsən və sənə göndərilənləri daşlayırsan, neçə dəfə istədim ki, toyuq cücələrini qanadları altına topladığı kimi, sənin övladlarını da bir yerə yığım, amma siz istəmədiniz! Baxın, eviniz sizə viran qoyulur.

Çünki sizə deyirəm: Rəbbin adı ilə Gələnə alqış olsun, deyənədək bundan sonra Məni görməyəcəksiniz. Matta 23:36–39.

Matta iyirmi ikinci fəsil şərirlərin dəstələr halında bağlanması ilə bağlı bir məsələ yekunlaşır və Məsihlə höcətləşən yəhudilər arasındakı son qarşılıqlı münasibətlə başa çatır. Sonra iyirmi dördüncü fəsildə O, məbədi son dəfə tərk edir və qədim İsrail üçün çəkdiyi zəhmətə son qoyur. Fəsil başladığı kimi də bitir: onların evinin özlərinə boş buraxıldığı bəyan edilir; O, məbədi ilk dəfə təmizləyəndə “Atamın evi” adlandırdığı yer isə indi boş yəhudi evi idi.

24-cü fəsildə İsa məbəd və onun yaxınlaşan dağıdılması haqqında suallara cavab verəcəkdir. Dağıntı məhz həmin nəsildə baş verməli idi; o nəsil isə əfi ilanlar nəslindən idi. O, həmin məbəddən bir daha qayıtmamaq üzrə çıxdı; buna görə də Onun irəli sürdüyü peyğəmbərliklər hərfi İsrailə deyil, ruhani İsrailə yönəlmişdir. Məsih qədim İsrailə etdiyi kimi, Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventist Kilsəsi olan məbədi tərk etdikdə, eyni zamanda yüz qırx dörd minin insani məbədi əbədi olaraq İlahi məbədə birləşdiriləcəkdir. İsa qədim İsrailin məbədini tərk etdikdə, əvvəlki əhd xalqı ilə əbədi olaraq ayrıldı.

Matta kitabının on birinci fəslindən iyirmi ikinci fəslinə qədər olan hissə, Yaradılış kitabındakı on birinci fəsildən iyirmi ikinci fəslə qədər uzanan xəttin omeqasıdır. Xətt Yaradılışın on birinci fəslində başladıqda, bu həm də Babelin və Babelin ölüm əhdinin başlanğıcını göstərir; bu əhd öz omeqa üzrə yerinə yetməsinə Vəhy kitabının on yeddinci fəslinin on birinci ayəsində çatır; bu ayə on birinci fəsildən iyirmi ikinci fəslə qədər olan hissəni təşkil edən ayələrin tam mərkəzidir. Yaradılış, Matta və Vəhy kitablarında on birinci fəsildən iyirmi ikinci fəslə qədər olan hissələrin ortası hər biri bayrağı və ya onun saxta qarşılığını vurğulayır. Yaradılışda bu, sünnət idi; Mattada bu, Peter və Məsihin öz kilsəsini üzərində quracağı Qaya idi; Vəhydə isə bu, olub olan, indi olan və çıxacaq olan saxta vəhşi heyvan idi; o, səkkizincidir, yeddiddəndir və sonra əjdaha ilə evləndirilir.

On bir və iyirmi iki, Məsihin Öz qanununu qəlblərimizə və zehnlərimizə yazması ilə təmsil olunan məhz həmin məsələni — İlahiliyin bəşəriyyətlə birləşməsini — müəyyən edən rəmzlərdir. 11 və 22, yüz qırx dörd minin əhdinin rəmzləridir. Matta, iyirmi üçüncü fəsildə saxta kahinlik səkkiz vay aldı; eyni zaman nöqtəsində isə həqiqi kahinlik məsh olunur. Kahinlər yeddi gün ərzində təqdis olunurdular və səkkizinci gün xidmətə başlayırdılar.

Kahinlərin xidmətə səkkizinci gündə başlamasına gətirib çıxaran yeddi günlük təqdis mərasiminin Saylar kitabının səkkizinci fəslinin birinci ayəsində başlaması təsadüfi deyildir, çünki “81” kahinlərin rəmzidir.

Rəbb Musaya söylədi: «Harunu və onunla birlikdə oğullarını, geyimləri, məsh yağını, günah qurbanı üçün bir cavan öküzü, iki qoçu və mayasız çörək səbətini götür; və bütün cəmiyyəti yığıncaq çadırının qapısı önünə topla». Musa da Rəbbin ona əmr etdiyi kimi etdi; və camaat yığıncaq çadırının qapısı önünə toplandı. Musa cəmiyyətə dedi: «Rəbbin yerinə yetirilməsinə əmr etdiyi budur». ...

Yeddi gün ərzində, təqdis olunma günləriniz tamam olana qədər, toplantı çadırının qapısından çıxmayacaqsınız; çünki O sizi yeddi gün ərzində təqdis edəcək. Bu gün necə etmişdirsə, Rəbb də sizin üçün kəffarə etmək məqsədilə belə etməyi əmr etmişdir. Buna görə də ölməyəsiz deyə, yeddi gün gecə-gündüz toplantı çadırının qapısında qalacaq və Rəbbin buyruğunu yerinə yetirəcəksiniz; çünki mənə belə əmr olunmuşdur. Harun və onun oğulları da Rəbbin Musanın əli ilə əmr etdiyi hər şeyi etdilər. Və səkkizinci gün Musa Harunu, onun oğullarını və İsrail ağsaqqallarını çağırdı; Və Haruna dedi: “Özün üçün günah qurbanı olaraq bir cavan buzov, yandırma qurbanı olaraq da nöqsansız bir qoç götür və onları Rəbbin önündə təqdim et”. ... Musa dedi: “Rəbbin etməyinizi əmr etdiyi budur; və Rəbbin izzəti sizə görünəcək”. ... Harun əlini xalqa doğru qaldırıb onlara xeyir-dua verdi, sonra günah qurbanını, yandırma qurbanını və sülh qurbanlarını təqdim etdikdən sonra aşağı endi. Musa ilə Harun toplantı çadırına girdilər, sonra çıxıb xalqa xeyir-dua verdilər; və Rəbbin izzəti bütün xalqa göründü. Rəbbin önündən bir od çıxdı və qurbangah üzərindəki yandırma qurbanını və piyi yandırıb-yaxdı; bütün xalq bunu gördükdə uca səslə qışqırdı və üstə yerə qapandı. Levililər 8:1–5, 33–36; 9:1, 2, 6, 22–24.

İyirmi üçüncü fəsil, həqiqi Levililərin möhürləndiyi zamanda üzə çıxarılan saxta Levililəri müəyyən edir. Matta kitabının iyirmi ikinci fəslə, artıq heç kəsin İsaya bir daha sual verməməsi ilə başa çatır; sonra iyirmi üçüncü fəsildə O, səkkiz vay bəyan edir və bununla Sinedrionun möhlətinin bağlandığını, bundan sonra isə icraedici hökmün başlanmalı olduğunu göstərir. İyirmi dördüncü fəsildə isə O, məbədi Yəhudilərin evi kimi müəyyən edir. Fəsillərdəki ardıcılığını görmək mühümdür.

Matta 11-dən 22-yə qədər olan fəsillər, Allahın seçilmiş bir xalqla əhdi kontekstində yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsinin tamamlanmasını göstərir. Palmoninin alfa olan 11-ci fəslin simvolizmi və Onun omeqa olan 22-ci fəslin simvolizmi bu fəsillərin daxilindəki hekayəyə əlavə olunur.

İyirmi üçüncü fəsil kəffarədir; iyirmi üç rəqəmi ilə təmsil olunduğu kimi, İlahi olanın bəşəri olanla birləşməsidir. Lakin bu fəsil alaq otlarının, saxta kahinliyin, saxta Levililərin icraedici

mühakiməsindən bəhs edir. Hər kahin bir Levili idi, amma hər Levili kahin deyildi. Levinin nəslinin daxilində yalnız Harunun qan xətti kahinlik üçün yararlı sayılırdı. Müqəddəs Kitab Levililərin iyirmi beş yaşında xidmətə başlayacaqlarını bildirir, lakin Qehat oğulları otuz yaşında xidmət edəcəkdilər.

Rəbb Musaya və Haruna söyləyib dedi: «Levi oğulları arasından Qohat oğullarının sayını onların nəsilələrinə görə, atalarının evinə görə çıxarın; otuz yaşından yuxarı əlli yaşına qədər olanların hamısını, yəni xidmətə daxil olub yığıncaq çadırında işi görənlərin hamısını sayın». Saylar 4:1–3.

“30” rəqəmi Levinin oğlu olan Qehatın qan nəslindən olan kahinləri təmsil edir; Qehatın oğlu isə Harunun atası olan Əmram idi. Levi “Allaha bağlanmış və ya Ona birləşmiş” deməkdir. Qehat “Onun hüzuru ətrafında toplanmış” deməkdir. Əmram “uca tutulmuş xalq”, Harun isə “nur daşıyan və ya uca vasitəçi” deməkdir. Birlikdə bunlar Qırmızı dənizdən Sinaya doğru bir hərəkəti izləyir və beləliklə, Məsih Öz əlini ikinci dəfə uzadaraq qalığın xalqını Öz məbədgahına topladığı zaman, ilahi məbədlə birləşən insan məbədi olan yüz qırx dörd minlə Allah arasındakı əhdi təmsil edir; orada isə O, Şadrakı, Meşakı və Abedneqonu nurlandırdığı kimi, Səməvi Baş Kahinlə nurlandırıldıqları vaxt onları ucaldır və yüksəldir.

“30” rəqəmi kahinlər üçün hazırlıq dövrünü təmsil edir və Levililərin yaşı olan 25, sətir üzərinə sətir prinsipinə görə, 30-a tətbiq edilməlidir; çünki hər bir kahin Levili idi, lakin hər bir Levili kahin deyildi. Otuz, 1989-cu ildə, axır zamanında başlamış hazırlıq dövrünü təmsil edir və bu dövr Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar qanunu ilə başa çatır. Levililərin simvolu kimi iyirmi beş rəqəmi həmçinin iki sinif arasında ayrılığı da simvollaşdırır və kahinlərlə əlaqədə bu, bir ayrılığı müəyyən edir. İyirmi beş, bazar qanunu zamanı Levililərlə saxta Levililərin ayrılmasını göstərir və həqiqi kahinlər və həqiqi Levililər kontekstində də bir fərq yaradır, lakin saxta Levililərdə olduğu kimi, bu mənfi bir ayrılıq deyildir.

Qohat Levililərin üç əsas qolundan biri idi (Gerşon və Merari ilə birlikdə). Kahinlik nəslə xüsusi olaraq Qohatın törəməsi Harun vasitəsilə gəlirdi. Harun Levinin dördüncü nəsil törəməsidir və kahinlik imtiyazı bu Qohatlı qol daxilində onun kişi törəmələri ilə məhdudlaşdırılmışdı. Qohatlılar bütövlükdə (Qohatın bütün törəmələri) ən müqəddəs əşyaları daşımaq şərəfinə malik idilər, lakin qurbangahda və müqəddəs məkanda kahinlik vəzifələrini həqiqətən icra edə bilən yalnız Harunun nəslə idi. Harun, Yoelin “qocaları” ilə, yaxud Yezekel səkkizinci fəsildə günəşə səcdə edən “qədim kişilər”lə eyni dördüncü nəslə təmsil edir.

Kahinlər üçün 24 növbəli dəstə (böyük) sistemi (və eyni şəkildə musiqiçilər və qapıçılar kimi yardımçı vəzifələrdə xidmət edən kahin olmayan Levililər üçün) padşah Davud tərəfindən təsis edilmişdir. Davud Harunun nəslini növbə ilə xidmət etmək üçün 24 dəstəyə (bölyə) ayırdı (1 Salmələr 24:1–19). Davud, kahinlər Sadoq (Eleazarın nəslindən) və Ahimelekın (İtamarın nəslindən) köməyi ilə onları 24 qrupa böldü (Eleazarın daha böyük ailəsindən 16, İtamarındakı isə 8). Xidmət qaydasını müəyyən etmək üçün püşk atıldı.

Hər növbə bir həftə (Şənbədən Şənbəyədək) xidmət edirdi, ildə iki dəfə; bundan əlavə, böyük bayramlar zamanı (Pasxa, Pentikost, Çardaqlar bayramı) bütün növbələr birlikdə xidmət edirdilər.

Davud eyni şəkildə kahin olmayan Levililəri də musiqi, qapıçılıq və s. üçün 24 növbəyə ayırmışdı (1 Salnamələr 23–26). Bu sistem Süleymanın dövründə tətbiq olundu (2 Salnamələr 8:14) və İkinci Məbəd dövrü boyunca davam etdi. Vəftizçi Yəhyanın atası Zəkəriyyə Aviyanın növbəsində idi — Luka 1:5; 1 Salnamələr 24:10. Kahinlərin 24 növbəsinin düzəni püşklə müəyyən edilmişdi və Zəkəriyyə Aviyanın növbəsində idi; bu növbə iyirmi dörd növbə içərisində “səkkizinci” növbəni təmsil edirdi. Zəkəriyyə “Allah xatırlayır”, atasının adı Aviya isə “Allah mənim atamdır” deməkdir.

Səməvi Ata Məsihi üçün yolu hazırlayacaq bir elçi qaldırmaq vədini xatırladı. Lakin Zəkəriyyə bazar qanunu ilə də uyğunlaşır, çünki məhz orada Şənbə — insanların həmişə xatırlamalı olduqları gün — son sınağa çevrilir. Zəkəriyyə Abiya növbəsindən olan bir kahini təmsil edir; bu isə “səkkizinci” növbədir. Zəkəriyyə mələyin xəbərinə inanmadı və oğlu Yəhyanın doğumunadək lal edildi. Yəhya doğulduqda Zəkəriyyə Yəhyanın adı ilə bağlı müzakirəyə daxil olur və sonra danışır. Son günlərin peyğəmbərcəsinə danışması Birləşmiş Ştatların əjdaha kimi danışdığı vaxtdır.

Və belə oldu ki, səkkizinci gün uşağı sünnət etməyə gəldilər; və onu atasının adı ilə Zəkəriyyə adlandırdılar. Anası isə cavab verib dedi: Xeyr; onun adı Yəhya olacaq. Onlar isə ona dedilər: Sənin qohumların arasında bu adla çağırılan heç kəs yoxdur. Və onun atasına işarələr etdilər ki, uşağın necə adlandırılmasını istədiyini bilsinlər. O da bir yazı lövhəsi istəyib yazdı: Onun adı Yəhyadır. Və hamısı heyretə gəldi. Və dərhal onun ağzı açıldı, dili açıldı, danışdı və Allaha həmd etdi. Luka 1:59–64.

Vəftizçi Yəhya, atası kimi, Aviyanın səkkizinci növbəsinə mənsubdur. Yəhyanın sünnəti zamanı, səkkizinci gündə onun adı dəyişdirilir. Vəftizçi Yəhya Allahla əhd münasibətində olan, dördüncü nəsiləndən olan kahinləri təmsil edir; Allah Birləşmiş Ştatlar əjdaha kimi danışdığı zaman onların adını dəyişdirir (Laodikeyadan Filadelfiyaya), onları əhdin nişanı ilə möhürləyir.

Biz Allahın məbədiyik. Məbədə müraciət edən peyğəmbərlik xətləri fərd olaraq kişi və qadınlara, həmçinin birgə şəkildə də xitab edir, çünki Allahın kilsəsi də bir məbəddir. Və əlbəttə, səməvi bir məbəd də vardır və Rəbbin məbədini quran Məsihdir. Təməli qoyan və məbədin baş daşını yerinə qoyan Odur. “25” rəqəminin bir simvol olması baxımından, 25 Malaki kitabının üçüncü fəslində saxta Levililərdən təmizlənilib (ayrılıb) seçilən Levililəri təmsil edir; onlar həmin keçiddə eyni zamanda saflaşdırılırlar da. Yezekel kitabının 40-dan 48-ci fəsillərinə qədər böyük təfərrüatla simvolik bir məbəd təsvir olunur. Həyat suyu o məbəddən çıxır və yer üzünü doldurur.

“Allahın Öz qulları vasitəsilə həyata keçirməyi nəzərdə tutduğu iş necə də möhtəşəmdir ki, Onun adı izzətləndirilsin. Allah Yusifi Misir xalqı üçün həyat mənbəyi etdi. Yusif vasitəsilə həmin bütün xalqın həyatı qorundu. Daniyel vasitəsilə Allah Babilin bütün müdrik adamlarının həyatını xilas etdi. Bu xilaslar isə əyani dərslər kimi idi; onlar Yusifin və Daniyelin ibadət etdikləri Allahla əlaqə vasitəsilə xalqa təqdim olunan ruhani xeyir-duaları insanlara göstərirdi. Eləcə də bu gün Allah Öz xalqı vasitəsilə dünyaya xeyir-dualar gətirmək istəyir. Ürəyində Məsih yaşayan hər bir işçi, Onun məhəbbətini dünyaya göstərəcək hər kəs, bəşəriyyətin xeyir-duası naminə Allahla birlikdə çalışan bir əməkdaşdır. O, başqalarına vermək üçün Xilaskardan lütf aldıqca, onun bütün varlığından ruhani həyatın seli axıb gəlir. Məsih insan ailəsində günahın açdığı yaraları sağaltmaq üçün Böyük Həkim olaraq gəldi; və Öz qulları

vasitəsilə fəaliyyət göstərən Onun Ruhu, günahdan xəstə düşmüş, əzab çəkən insanlara bədən və can üçün təsirli olan qüdrətli bir şəfa gücü bəxş edir. Müqəddəs Yazı belə deyir: ‘O gün Davud evinə və Yerusəlim sakinlərinə günah və mürdərlik üçün açıq bir bulaq olacaqdır.’ Zəkəriyyə 13:1. Bu bulağın sularında həm cismani, həm də ruhani zəiflikləri sağaldacaq şəfaverici xüsusiyyətlər vardır.”

“Bu çeşmədən Hizqiyalın görüntüsündə görünən qüdrətli çay axıb çıxır. «Bu sular şərq ölkəsinə doğru çıxır, səhraya enir və dənizə tökülür; dənizə çatdırıldıqda sular şəfa tapacaq. Və belə olacaq ki, çayların çatdığı hər yerdə hərəkət edən hər bir canlı yaşayacaq.... Çayın kənarında isə, bu tərəfdə də o biri tərəfdə də, yemək üçün hər cür ağac bitəcək; onların yarpağı solmayacaq, meyvəsi də tükənməyəcək; aylarına görə yeni meyvə verəcək, çünki suları müqəddəs yerdən çıxır; meyvəsi yemək üçün, yarpağı isə şəfa üçün olacaq». Hizqiyal 47:8–12.” Şəhadətlər, 6-cı cild, 227.

Yezekelin məbədi ən yüksək dərəcəli peyğəmbərlik rəmzidir və Yəhya Vəhy kitabının on birinci fəslində məbədin ölçülməsi, lakin həyətin kənarda saxlanması üçün əmr almışdı. Biz Yezekelin məbədinə məhz bunu tətbiq etdikdə görürük ki, məbədin ölçüləri içində ən nəzərəçarpan iki rəqəm kahinliyi təmsil edir. 50 qulac ən nəzərəçarpan rəqəmdir və hər bir darvaza kompleksinin ümumi uzunluğu olaraq 11 dəfə təkrarlanır (Yezekel 40:15, 21, 25, 29, 33, 36 və s.). 50 həmçinin müəyyən divar və otaq uzunluqları üçün istifadə olunur (42:7–8). O, xarici astanadan daxili astanayadək olan tam darvaza keçidini müəyyən edir.

25 qulac açıq şəkildə ikinci ən görkəmli ölçüdür. O, darvaza komplekslərinin eni və genişliyi kimi 10 dəfə təkrarlanır (Yezekel 40:13, 21, 25, 29, 30, 33, 36). Birlikdə götürüldükdə, 50 və 25 altı əsas darvaza üçün ardıcıl 50-yə 25 düzbucaqlı naxışları əmələ gətirir. Bu 50-yə 25 cütünü daxili sahələrə aparan darvazaların memarlıq təsvirində üstünlük təşkil edir. Məbəd binasının özündə bu qədər sistemli tezliklə təkrarlanan başqa heç bir cüt yoxdur.

Levililər 25 yaşında fəal xidmətə başlayırdılar (Saylar 8:24: “iyirmi beş yaşından yuxarı olanlar xidmət işində növbə çəkmək üçün daxil olsunlar”). Onlar 50 yaşınadək xidmət edirdilər (Saylar 4:3, 39, 43; 8:25: “əlli yaşınadək”). Bu, fəal xidmətin dəqiq olaraq 25 il etdiyini göstərir (50 – 25 = 25).

Beləliklə, Levililər xidmətinin 25 illik müddəti, məhz Levililərin xidmət etdikləri məbəd qapılarına və quruluşuna hakim olan 25-ə 50 qubit ölçülərində birbaşa əks olunur. Yezekelin məbədinin əsas ölçüləri, yəni zəfər çalmış kilsənin və yüz qırx dörd minin məbədinin ölçüləri, onların xidmət etməli olduqları həmin məbədin öz memarlıq quruluşuna daxil edilmişdir; eynilə qırx altı xromosomun Allahın xalqının xidmət etməli olduğu məbədin öz quruluşuna daxil edildiyi kimi. Palmoni Öz imzasını fərdi insan məbədi və Öz gəlini olacaq korporativ bədən məbədi üzərinə qoymuşdur.

Bu fikirləri növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

“Məsul mövqelərdə olanlar özlərini dünyanın nəfsə uyğun, israfçı prinsiplərinə çevirməməlidirlər, çünki buna yol verə bilməzlər; verə bilsəydilər belə, Məsihbənzər prinsiplər buna icazə verməzdi. Çoxşaxəli təlim verilməlidir. ‘O, biliyi kimə öyrədəcək?

Təlimi kimə anlatdıracaq? Süddən kəsilənlərəmi, döşdən ayrılanlara? Çünki əmr üstünə əmr, əmr üstünə əmr; sətir üstünə sətir, sətir üstünə sətir; burada bir az, orada bir az.' Beləliklə, Rəbbin kəlamı Allahın kəlamına iman edən valideynlər tərəfindən səbirlə uşaqların önünə gətirilməli və daim onların qarşısında saxlanmalıdır. 'Çünki O, bu xalqa kəkələyən dodaqlarla və başqa dillə danışacaq. Onlara demişdi: Yorulana rahatlıq verməklə bu istirahətdir; və budur təravət; amma onlar dinləmək istəmədilər. Lakin Rəbbin kəlamı onlar üçün əmr üstünə əmr, əmr üstünə əmr; sətir üstünə sətir, sətir üstünə sətir; burada bir az, orada bir az oldu ki, gedib arxaya yıxılsınlar, qırılsınlar, tora düşsünlər və tutulub aparılsınlar.' Niyə?—çünki onlara gələn Rəbbin kəlamına qulaq asmadılar.”

“Bu, təlim almamış, lakin öz müdrikliyini əziz tutmuş və öz düşüncələrinə uyğun olaraq işləməyi seçmiş olanlara aiddir. Rəbb onlara sınaq verir ki, ya Onun məsləhətinə əməl etmək üçün öz mövqelərini tutsunlar, ya da imtina edib öz düşüncələrinə görə davransınlar; o zaman da Rəbb onları qaçılmaz nəticəyə buraxacaq. Bütün yollarımızda, Allaha etdiyimiz bütün xidmətdə O bizə belə deyir: “Mənə öz qəlbini ver.” Allahın istədiyi itaətkar, öyrənməyə açıq ruhdur. Duaya öz mükəmməlliyini verən şey, onun sevən, itaətkar qəlbədən yüksəlməsi həqiqətidir.

“Allah Öz xalqından müəyyən şeylər tələb edir; əgər onlar, Mən bu işi görmək üçün ürəyimi verməyəcəyəm, deyərlərsə, Rəbb onları bu Yazının [Yeşaya 28:13] yerinə yetməsinə qədər səmavi hikmətdən məhrum olaraq guya müdrik mühakimələri içində yollarına davam etməyə buraxır. Siz deməməlisiniz ki, Mən Rəbbin rəhbərliyinə yalnız mənim mühakiməmə uyğun olan müəyyən bir nöqtədək əməl edəcəyəm, sonra isə öz fikirlərimdən möhkəm yapışaraq Rəbbin bənzərinə görə formalaşdırılmaqdan imtina edəcəyəm. Qoy verilən sual bu olsun: Bu, Rəbbin iradəsidirmi? — yoxsa, Bu, —ın rəyi və ya mühakiməsidirmi?” Xidmətçilərə Şəhadətlər, 419.